OPĆINA SALI

(Jedinstveni upravni odjel Općine Sali)

IZVJEŠĆE

o provedbi Plana gospodarenja otpadom

OPĆINA SALI

za 2022. godinu

(travanj, 2023.)

Sadržaj

1. UVOD

1.1. Osnovne značajke Općine Sali

1.2. Površina Općine, broj naselja i stanovnika

1.3. Komunalno poduzeće

1.4. Odlagališta otpada

1.5. Plan gospodarenja otpadom Općine Sali

2. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

3. OSVRT NA PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SALI

3.1. Donošenje Plana i revizija

3.2. Sadržaj Plana, ciljevi i mjere

4. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SALI

4.1. Analiza stanja

4.2. Sakupljanje

4.3. Prijevoz

4.4. Zbrinjavanje

4.5. Mobilno reciklažno dvorište

4.6. Reciklažno dvorište Brbinj

4.7. Izrada Plana energetske tranzicije za EU otoke

4.8. Smanjenje upotrebe jednokratne plastike

5. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA

6. PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUS SANACIJE I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

7. PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

8. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA

8.1. Mjere smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

8.2. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

8.3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te odvojeno prikupljenog otpadnog papira, metala, stakla i plastike, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada)

9. POPIS PROJEKTA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

11. ZAKLJUČAK

1. UVOD

Stavkom 3. članka 173. Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 84/21; dalje: ZGO) propisano je da jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi *Plana gospodarenja otpadom* jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Člankom 173., stavkom 2. ZGO propisano je da postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom koji su doneseni na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.), ostaju na snazi do donošenja novog Plana o gospodarenju otpadom donesenog temeljem članka 111. ZGO, a najkasnije do 1. siječnja 2024. godine (članak 173. stavak 1. ZGO).

S obzirom da je RH donijela *Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022.* godine (NN 3/17) gdje su navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritetnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske, Općina Sali je 2018. sprovela reviziju (usklađenje) svog Plana.

1.1. Osnovne značajke Općine Sali

Dugi otok površinom je najveći otok zadarskog arhipelaga i sedmi po veličini na Jadranu. Na sjeverozapadu ga važan međunarodni pomorski prolaz Maknare dijeli od molatske skupine otoka. Na jugoistoku ga prošireni pomorski prolaz Mala Proversa dijeli od skupine kornatskih otoka, s kojima čini produženu cjelinu (Slika 1).

Najveća dužina Dugog otoka od Punte Bjanke kod Velog Rata do rta Vidilica (Belvedir) na početku Telašćice, iznosi 44,55 km. Najviša širina iznosi 4,55 km kod Sali, a središnji dio otoka izrazito je sužen, pa mu je južno od Savra (na potez uvala Vela luka – uvala Hrnjetina) širina svega 1,23 km. Obala Dugog otoka dugačka je 179,75 km, a s pripadajućim otocima 234,17 km. Dužina obale otoka Zverinca iznosi 15,63 km, pa općina Sali ima obalu dužine 249,80 km. U prostoru na kraju JI dijela Dugog otoka nalazi se Park prirode „Telašćica“ površine 70,50 km², a od toga kopnena površina iznosi 25,95 km², a morska 44,55 km²

Slika 1. Položaj Općine Sali

1.2. Površina Općine, broj naselja i stanovnika

Dugi otok sa susjednim manjim otočićima (Krknata, Lavdara, Katina, V.Sestrica /svjetionik/ i dr.) obuhvaća 118,64km² (bez otočića 114,44 km²) i zajedno s nastanjenim otokom Zverincem, koji ima površinu od 4,14 km², čine današnju općinu Sali, površine 122,78 km². Općina Sali obuhvaća 12 naselja u kojima, prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine, živi 1.787 stanovnika, odnosno, 0,99 % stanovništva Zadarske županije. Gustoća naseljenosti je 13,32 stanovnika na km2, što je manje od hrvatskog prosjeka koji iznosi 78,1 st/km2. U tablici 1. prikazan je popis stanovništva općine Sali iz 2021. godine po naseljima prema prvim rezultatima.

Tablica 1.

Popis stanovništva općine Sali 2021.

Redni broj	Naselje	Broj stanovnika
1	Božava	120
2	Brbinj	71
3	Dragove	24
4	Luka	128
5	Sali	734
6	Savar	36

7	Soline	63
8	Veli Rat	92
9	Verunić	53
10	Zaglav	179
11	Zverinac	56
12	Žman	231
Ukupno		**1787**

*Izvor: Prvi rezultati popisa stanovništva RH iz 2021. godine

1.3. Pružatelj javne usluge

Sustav organiziranog načina prikupljanja i odvoza otpada uspostavljen je na cjelokupnom području općine Sali. Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje na službenom odlagalištu Diklo u Zadru vodi trgovačko društvo u 100%-tnom vlasništvu Općine Sali Mulić d.o.o. sa sjedištem u Salima.

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na javnim površinama provodi se putem 130 kontejnera od 1.100 l, koji su raspoređeni po naseljima na području općine Sali.

1.4. Odlagalište otpada – ilegalni deponij

Na južnom dijelu Dugog otoka, rubnom dijelu Parka prirode Telašćica, na lokaciji "Dočić", nalazi se ilegalni odbačeni otpad koji je nužno ukloniti i sanirati. Radi se o zemljištu u naravi pašnjak, u vlasništvu RH, ukupne površine 44.085 m². Dio navedene čestice od cca 5.000 m² onečišćen je glomaznim otpadom iz kućanstva i građevinskim otpadom. Procjenjuje se količina otpada oko 10.000 m³. Planom uklanjanja otpada odbačenog u okoliš s pripadajućim troškovnikom predviđena je sanacija odlagališta u tri faze, sa ukupnim troškom od 2.687.500,00 kn s PDV-om. Za provedbu prve faze uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, a koja uključuje geodetske usluge, izradu Plana uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, sanaciju i uslugu stručnog nadzora nad izvođenjem radova, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost odobrio je sredstva u iznosu od najviše 600.000,00 kn, odnosno 53,63% od ukupno opravdanih troškova. Prva faza je u potpunosti izvršena.

Za provedbu druge faze uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, a koja uključuje geodetske usluge, izradu Plana uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, sanaciju i uslugu stručnog nadzora nad izvođenjem radova, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost odobrio je sredstva u iznosu od najviše 623.250,00 kn, odnosno 60,00% od ukupno opravdanih troškova. Druga faza je u potpunosti izvršena.

Općina Sali će Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost prijaviti i treću fazu uklanjanja otpada odbačenog u okoliš čime će se ilegalni deponij „Dočić“ u potpunosti sanirati.

1.5. Plan gospodarenja otpadom

Plan gospodarenja otpadom Općine Sali donesen je na razdoblje 2013. – 2020. g. Službeno je objavljen na web stranici Općine Sali, 23. rujna 2014. Usvajanjem *Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine* (NN 3/17), Općina je pokrenula usklađenje (reviziju) svog Plana te je pročišćeni tekst objavljen u službenom glasilu općine Sali (Službeni glasnik Općine Sali broj 5/2018.) i dostupan je na web stranici Općine (http://www.opcina-sali.hr/category/gospodarenje-otpadom/)

2. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA OPĆINE SALI

Općinsko vijeće Općine Sali svojom Odlukom od 23. prosinca 2019. donijelo je Urbanistički plan uređenja poduzetničke zone Brbinj – dio (Službeni glasnik Općine Sali broj 1/2020) te je isti stupio na snagu 17. siječnja 2020.

Ukupna površina planirane zone je proizvodne namjene – pretežito zanatska (I2), a obuhvaća 19,1 ha. Osnovni cilj izrade UPU-a jest utvrđivanje uvjeta za izgradnju građevina za potrebe zanatskih i poslovnih djelatnosti kao i uređenje reciklažnog dvorišta, a prema posebnim propisima koji propisuju obveze gospodarenje otpadom koje u obuhvatu ovog UPU-a obuhvaća oko 6,5 ha.

3. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SALI

3.1. Donošenje Plana i revizija

Plan gospodarenja otpadom grada ili općine donosi gradsko, odnosno općinsko vijeće, uz prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje Izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 19/13 – pročišćeni tekst), članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13) i članka 30. Statuta Općine Sali (Službeni glasnik Zadarske županije broj 17/09 i 21/09) Općinsko vijeće Općine Sali na 8. sjednici održanoj dana 13. lipnja 2014. godine donijelo je odluku o donošenju *Plana gospodarenja otpadom Općine Sali za razdoblje od 2013. do 2020. godine*. (Službeni glasnik Općine Sali broj 2/2014). S obzirom da je RH donijela *Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine* (Narodne novine broj 3/17) gdje su navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritetnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske, Općina Sali je revidirala Plan, kojeg je izradila tvrtka ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split u veljači 2018. godine.

Na temelju odredbe članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13 i 73/17) te odredbe članka 30. Statuta Općine Sali (Službeni glasnik Općine Sali broj 2/16) općinsko vijeće Općine Sali, na sjednici održanoj dana 25. travnja 2018. godine donijela je odluku o usvajanju *Plana gospodarenja otpadom Općine Sali za razdoblje 2013. – 2020. godine (usklađenje),* (KLASA: 363-01/18-01/18 UR.BROJ: 2198/15-01-18-5), te isti objavila (Službeni glasnik Općine Sali broj 5/2018) i na web stranici Općine (http://www.opcina-sali.hr/category/gospodarenje-otpadom/).

3.2. Sadržaj Plana gospodarenja otpadom Općine Sali

Prema članku 111. ZGO, plan gospodarenja otpadom Općine sadrži osobito:

- ✓ analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva
- ✓ podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva
- ✓ podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom
- ✓ podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju
- ✓ mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno - informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada
- ✓ opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada
- ✓ mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
- ✓ mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- ✓ popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana
- ✓ organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom
- ✓ rokove i nositelje izvršenja Plana

3.3. Ciljevi i mjere:

Općina Sali, sukladno članku 111., stavku 1. ZOGO i putem dokumenata prostornog uređenja izvršit će svoju zakonsku obvezu provedbe slijedećih stavki na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom propisujući sljedeće mjere za postizanje zadanih ciljeva:

1. *Sprječavanje nastajanja otpada na izvoru:*
   - Edukacija stanovništva
   - Uspostaviti *Kutak za ponovnu upotrebu proizvoda* u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta

2. *Uspostaviti sustav odvojenog sakupljanja otpada:*
   - Osigurati reciklažno dvorište
   - Osigurati reciklažno dvorište za građevinski otpad
   - Osigurati mobilno reciklažno dvorište
   - Postaviti spremnike za odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu i na javnoj površini
   - Osigurati prikupljanje glomaznog otpada od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade, jednom u kalendarskoj godini

3. *Povećati udjele odvojeno sakupljenih posebnih kategorija otpada iz komunalnog otpada, s naglaskom na izdvajanje biootpada:*
   - Poticati stanovništvo na izdvajanje biootpada
   - Uspostaviti sustav prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada (biootpada i otpadnog papira i kartona) na kućnom pragu
   - Edukacija
   - Uspostaviti sustav sakupljanja posebnih kategorija, izdvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada osiguravajući spremnike u reciklažnom dvorištu i provodeći akcije prikupljanja otpada

4. *Razvijati svijest građana za zaštitu okoliša i održivi razvoj*
   - Edukacija - stanovništvo Općine treba educirati o: potrebama razvrstavanja otpada, pravilnom postupanju s otpadom, mjerama, poticajima i akcijama usmjerenim na pravilno korištenje energije i mogućnostima štednje energije

(Edukacija će se provoditi kroz radionice, pisane materijale, predavanja i u suradnji s nevladinim udrugama za zaštitu okoliša. Potrebno je predvidjeti dinamiku održavanja edukacija i potrebna sredstva za predavače i pisane materijale.)

   - Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

5. *Sprječavanje nastajanja divljih odlagališta:*
   - Naplaćivati kaznu za odlaganje otpada na za to nepredviđenim mjestima
   - Uspostaviti telefon na koji se mogu dojaviti nepravilnosti ili prijaviti počinitelje koji nezakonito postupaju s otpadom

4. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SALI, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

4.1.Analiza stanja

Kako bi se mogli odrediti ciljevi Plana gospodarenja otpadom, potrebno je napraviti pregled postojećeg stanja. On služi kao polazište te identificira potrebu za daljnjim razvojem sustava. Nadalje, pregled postojećeg stanja nužan je za daljnju procjenu postignuća u usporedbi s definiranim ciljevima. Sustav organiziranog načina prikupljanja i odvoza i

otpada uspostavljen je na cjelokupnom području općine Sali. Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje na službenom odlagalištu Diklo u Zadru vodi općinsko komunalno poduzeće Mulić d.o.o. Budući Centar za gospodarenje otpadom Zadarske županije nalazit će se na području grada Benkovca – naselje Donje Biljane. Na području Općine Sali nije u planu izgradnja prijenosne (transfer) stanice, već izgradnja reciklažnog dvorišta.

4.2. Sakupljanje otpada

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na javnim površinama provodi se putem 130 kontejnera od 1.100 l, koji su raspoređeni po naseljima na području općine Sali.
Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu još nije uspostavljeno te se isto planira tijekom 2023. godine. U 2021. godini nabavljeno je oko 1000 kanti od 120 l. Na području općine postavljeni su spremnici za prikupljanje motornog ulja i to u naseljima Sali, Zaglav, Žman i Brbinj. Na području općine nalazi se samo jedan zeleni otok i to na otoku Zverincu. Nabavljeni su kontejneri za staklo, plastiku i papir volumena 1100 l te su se postavili na javnim površinama duž cijelog Dugog otoka. Na području općine Sali u tijeku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta u naselju Brbinj. Obzirom da većina stanovnika stanuje u vlastitim kućama, neki imaju svoje kompostane, a cilj je potaknuti još više ljudi da sami kompostiraju biootpad. Prema ZGO potrebno je osigurati stanovništvu odvojeno sakupljanje biootpada postavljanjem spremnika stoga je nabavljen oko 100 vrtnih kompostera.

4.3. Prijevoz otpada

Odvoz otpada vrši trgovačko društvo u 100%-tnom vlasništvu Općine Sali Mulić d.o.o. Skupljanje i prijevoz otpada vrši se pomoću specijaliziranog vozila koje je opremljeno s opremom koja onemogućava rasipanje, prolijevanje, odnosno ispuštanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. U zimskom periodu (studeni, prosinac, siječanj, veljača, ožujak) miješani komunalni otpad se odvozi svaki drugi ili treći dan dok se ljeti odvoz otpada vrši svaki dan. Općina Sali izvršila je obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da je osigurala odvoz glomaznog otpada na zahtjev građana jednom godišnje. Jednom godišnje tvrtka Mulić d.o.o. glomazni otpad preuzima na kućnom pragu i dovozi ga u Brbinj na buduće reciklažno dvorište gdje se razdvaja papir, plastika, staklo, metal, drvo. Odvojeno sakupljeni otpad (staklo, plastika, metal) sa zelenog otoka, koji se nalazi na otoku Zverincu i odvojeni otpad sakupljen na Dugom otoku, odvozi se kod ovlaštenih sakupljača.

U tablici 5. prikazan je raspored odvoza otpada za općinu Sali.
U tablici 6. prikazan je vozni park i broj zaposlenika u tvrtki Mulić d.o.o.

Tablica 5. Raspored odvoza otpada za Općinu Sali

Vrsta otpada	Raspored odvoza

Miješani komunalni otpad	svaki drugi ili treći dan zimi
Glomazni otpad	1 put godišnje

Izvor* Mulić d.o.o.

Tablica 6. Vozni park i broj zaposlenika u tvrtki Mulić d.o.o.

Naziv i adresa komunalne tvrtke	Broj zaposlenika	Vozila
Mulić d.o.o. Sali II 74/A 23281 Sali	12	1. IVECO CARGO smećar 2. MITSUBISHI CANTER za odvojeno prikupljanje otpada 3. PIAGGIO PORTER otvorenog tipa 4. PIAGGIO PORTER zatvorenog tipa 5. IVECO cargo samopodizač 6. SCANIA smećar

Izvor* Mulić d.o.o.

4.4. Zbrinjavanje otpada

Općina Sali zbrinjava svoj otpad na službeno odlagalište Diklo, na adresi Put Nina bb, koje je u vlasništvu Grada Zadra, a njime upravlja i održava ga trgovačko društvo Čistoća d.o.o. Zadar. Odlagalište donedavno nije raspolagalo službenim dokumentom koji ga čini legalnim, a nakon ishođenja lokacijske dozvole započela je sanacija odlagališta. Nakon otvaranja CGO Biljane Donje odlagalište će biti zatvoreno. Općina Sali na odlagalište Diklo godišnje odloži oko 1.100 t miješanog komunalnog otpada. Odvojeno prikupljeni otpad zbrinjava se kod ovlaštenih sakupljača u količini od 30 t godišnje.

4.5. Mobilno reciklažno dvorište

U 2021. godini u općini Sali uspostavljeno je mobilno reciklažno dvorište čime se doprinijelo smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagališta te se podigla razina svijesti stanovništva o važnosti odvajanja otpada.

Organizirale su se javne tribine i predavanje za građane te edukativne radionice za djecu predškolske i školske dobi, na temu održivog gospodarenja otpadom s naglaskom na odgovorno ponašanje, razdvajanje otpada, recikliranje te korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta. Također su izrađeni edukativni i promotivni materijali na temu korištenja mobilnog reciklažnog dvorišta.

Odlukom Općine Sali mobilno reciklažno dvorište dano je na korištenje i upravljanje komunalnom društvu Mulić d.o.o.

Tijekom 2022. godine putem mobilnog reciklažnog dvorišta nije predan reciklabilni otpad.

Mobilno reciklažno dvorište dolazi do svih mjesta na Dugom otoku na način da se premješta svaka četiri dana. Raspored je objavljen na internetskoj stranici Općine Sali.

4.6. Reciklažno dvorište Brbinj

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za izgradnju reciklažnog dvorišta koje će se nalaziti na k.č. br. 253/1 k.o. Brbinj odobrio je Općini Sali iznos od najviše 1.200.000,00 kn, odnosno 29,18% ukupno ugovorenih troškova. U tijeku je izrada projektne dokumentacije. U budućem reciklažnom dvorištu stanovnici će moći na jednostavan i pristupačan način dobiti informacije o svim pitanjima postupanja tj. gospodarenja otpadom, a naročito u pogledu smanjivanja količina i štetnosti vlastitog otpada kao i boljeg iskorištavanja otpada. Putem lokalnih sredstava obavješćivanja i aktivnosti same Općine, stanovništvo će se obavještavati o radnom vremenu reciklažnog dvorišta, popularizirati odvajanje otpada, angažirati mlada populacija u daljnjoj edukaciji starije, informirati o vrstama otpada i sl.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine općina Sali ima 1.787 stanovnika, a u ljetnim mjesecima taj broj se znatno poveća pa je tako u periodu od 1. svibnja do 30. rujna 2019. godine općinu Sali posjetilo 30.432 turista. U statistici kojom raspolaže TZ Općine Sali i TZ mjesta Božava kao i u sustavu "eVisitor" nema podataka o nautici, a nautika je veliki generator otpada. Na području općine Sali postoji preko 500 sidrišta, privezišta i vezova, a što znači još najmanje 2.000 posjetitelja. Veliko je to opterećenje za ovako malu općinu u pogledu zbrinjavanja otpada, a izgradnjom reciklažnog dvorišta riješit će se navedeni problem.

Reciklažno dvorište površine 1.500 m2 izgradit će se na lokaciji k.č. br. 253/1 k.o. Brbinj jer će na navedenoj lokaciji imati najmanji mogući utjecaj na okolno područje, prvenstveno u smislu vizura.

Također, zbog sadašnjeg načina prikupljanja otpada gube se velike količine vrijednih sirovina iz otpada. Uređenjem reciklažnog dvorišta i pratećih pogona izdvojene sirovine iz komunalnog i građevinskog otpada moći će se oplemeniti, a nepovoljan utjecaj na okoliš smanjiti.

Osim projektne dokumentacije i gradnje planira se nabaviti i oprema za sortiranje: starog namještaja i drugog glomaznog otpada,otpadnog željeza, plastike, papira, električnih i elektroničkih uređaja, otpadne ambalaže onečišćene opasnim tvarima (posude od pesticida, ulja, boja i lakova i si.), opasnog otpada iz domaćinstva (otpadni lijekovi, kemikalije, boje i si.), motornih i jestiva ulja, stakla, otpadnih baterija.

4.7. Izrada Plana energetske tranzicije za EU otoke

Tranzicijski plan ka čistoj energiji Dugog otoka, Zverinca i Lavdare donesen je u siječnju 2023. godine, a razvijen je kroz suradnju Općine Sali i ZADRA NOVA, Agencije za razvoj Zadarske županije te udruge Pokret otoka i Tajništva za EU otoke (Clean energy for EU island secretariat), a uz sudjelovanje većeg broja dionika.

4.8. Smanjenje upotrebe jednokratne plastike

Općina Sali partner je Udruzi za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce na projektu „For a plastic free Croatian islands", a čiji cilj je smanjenje upotrebe jednokratne plastike za 30%, povećano znanje i dostupnost referentnih informacija vezanih uz smanjenje korištenja jednokratne plastike, povećano znanje i utvrđene glavne mogućnosti i izazovi za primjenu i jačanje najboljih praksi u lokalnom kontekstu mediteranskih otoka, ojačano lokalno, nacionalno i regionalno partnerstvo, povećan interes lokalnih zajednica, lokalnih dionika u turizmu i privatnog sektora za smanjenje korištenja jednokratne plastike, povećan interes javnosti, medija i donositelja odluka o utjecaju onečišćenja plastikom na morski okoliš i dostupnim održivim rješenjima. U sklopu projekta organiziralo se više radionica na navedenu temu te su se izradili informativni materijali.

5. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA NA PODRUČJU OPĆINE SALI

U 2022. godini prikupljeno je 1.039,04 t miješanog komunalnog otpada iz spremnika sa javnih površina. Sav otpad je odvezen na odlagalište Čistoće Zadar d.o.o. (Diklo) s kojom tvrtka Mulić d.o.o. ima sklopljen ugovor za odlaganje komunalnog otpada. Na području općine Sali nema aktivnog odlagališta. Na području općine postavljeni su kontejneri za prikupljanje plastike, papira i stakla i nalaze se na javnim površinama, a jedan zeleni otok nalazi se na otoku Zverincu.

Uspostavljen je sustav odvajanja otpada putem kontejnera od 1100 l, koji su postavljeni na javnim površinama u svim mjestima na Dugom otoku.

Tvrtka ili naziv	Područje sa kojeg je otpad skupljen (općina/grad)	Broj stanovnika obuhvaćen skupljanjem	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Ukupno sakupljeno (preuzeto u tekućoj godini)

					tona
MULIĆ d.o.o	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200301*	*Miješani komunalni otpad*	*1039,04*
MULIĆ d.o.o	*OPĆINA SALI*	*1787*	*150101*	*Papir i kartonska ambalaža*	*0,78*
MULIĆ d.o.o	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200139*	*Plastika*	*6*
MULIĆ d.o.o	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200101*	*Papir i karton*	*6,78*
MULIĆ d.o.o	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200140*	*Metali*	*2,92*
MULIĆ d.o.o.	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200307*	*Glomazni otpad*	*3*
MULIĆ d.o.o.	*OPĆINA SALI*	*1787*	*150107*	*Staklena ambalaža*	*1,89*
MULIĆ d.o.o.	*OPĆINA SALI*	*1787*	*200102*	*Staklo*	*5,37*

6. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Naziv odlagališta	*Opis**	*Status korištenja***	*Status aktivacije****
Dočić	*Ilegalno odlagalište otpada. U tijeku je postupak nabave radova sanacije*	*Zatvoreno*	*U tijeku*
Brbinj	*Lokacija za reciklažno dvorište u okviru poduzetničke zone*	*U pripremi*	*U tijeku*
Mobilno reciklažno dvorište	*MRD Prihvat odvojenih frakcija otpada te drugog ostalog štetnog otpada*	*Aktivan*	*Aktivan*

7. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Redni broj	Mjesto odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada u m^3	Najzastupljenija vrste odbačenog otpada	Divlje odlagalište uklonjeno DA/NE
1.	Sali	13	miješani	u postupku
2.	Verunić	2	metal	DA
3.	Veli Rat	3	metal	DA
4.	Brbinj	2	miješani	DA
5.	Soline	2	miješani	DA
6.	Božava	1	metal	DA

Naziv uklonjenog divljeg odlagališta	Troškovi uklanjanja otpada u kunama	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz sredstava FZOEU	Drugi način financiranja
1. Sali	4.125,00	DA	-	-
2. Verunić	4.125,00	DA	-	-
3.Veli Rat	0,00	-	-	Uklonjeno od izvršenika
4.Brbinj	4.125,00	DA	-	-
5.Soline	4.125,00	DA	-	-
6.Božava	4.125,00	DA	-	-

8. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA

8.1. Smanjivanja ili sprječavanja otpada nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

- U sklopu projekta „Nabava komunalnih vozila – za čisti okoliš“ financiranog iz Kohezijskog fonda, provedene su četiri edukativne aktivnosti u suradnji s udrugom Eko-Zadar.
- Dvije radionice provedene su 25. svibnja 2021. godine za građanstvo općine Sali. Teme radionica (1. Važnost odgovornog postupanja s komunalnim otpadom, s posebnim naglaskom na njihovu ulogu u postizanju ciljeva odvojenog prikupljanja otpada i povećanje udjela ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike, tekstila i stakla iz kućanstva 2. Podizanje svijesti javnosti o održivom gospodarenju otpadom (osvijestiti stanovništvo o važnosti ponovnog korištenja i mogućnost popravljanja predmeta za produžavanje životnog vijeka proizvoda radi smanjenja nastanka otpada, očuvanje resursa i postizanje kružnog gospodarstva)

- Edukativne radionice za više razrede osnovne škole Petar Lorini. Djeca su učila o važnosti odgovornog postupanja prema okolišu recikliranjem otpada i smanjenjem korištenja proizvoda od jednokratne plastike
- U sklopu projekta For Plastic Free Croatian Islands, 24. siječnja 2022. Općina Sali na Dugom Otoku, u suradnji s Udrugom Sunce, organizirala je forum i javno događanje kako bi se educirala javnost i podigla svijest o štetnom utjecaju plastike na morski okoliš
- U sklopu projekta For Plastic Free Croatian Islands, 24. siječnja 2022. Udruga Sunce je u Osnovnoj školi Petar Lorini s višim razredima provela edukaciju izrade omota od voska s ciljem smanjenja korištenja plastičnih folija
- Dugi otok Trail održan je 28. svibnja 2022. godine kao događaj bez plastike u sklopu projekta For Plastic Free Croatian Islands, a tijekom događaja je sudionicima predstavljen projekt s ciljem podizanja svijesti smanjenja korištenja jednokratne plastike

8.2. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

U suradnji sa ovlaštenom tvrtkom za zbrinjavanje opasnog otpada, Cian d.o.o., u svibnju 2022.g sakupljeno je 150 kg apsorbenskih, filterskih materijala i 2.400 kg motornih, strojnih i mazivih ulja.

8.3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

U 2020. godini komunalno društvo Mulić d.o.o., putem javnog poziva Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, „Nabava komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje otpada KK.06.3.1.18)“ dobilo je sredstva za nabavu vozila za prikupljanje otpada zapremnine 7m^3. Vozilo je dostavljeno u travnju, 2021. g. U 2021., društvo Mulić d.o.o. putem javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za nabavu komunalnih vozila na alternativni pogon dobilo je sredstva za nabavu dva vozila zapremnine 3m^3.
U 2021. Općina Sali putem javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za neposredno sufinanciranje gradnje reciklažnih dvorišta dobila je sredstva za uređenje i opremanje reciklažnog dvorišta u mjestu Brbinj.
U 2021. godini Općina Sali putem javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za neposredno sufinanciranje uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, dobila je sredstva za prvu fazu sanacije divljeg odlagališta „Dočić“.
U 2022. godini Općina Sali putem javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za neposredno sufinanciranje uklanjanja otpada odbačenog u okoliš, dobila je sredstva za drugu fazu sanacije divljeg odlagališta „Dočić“.

9. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA, ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Popis projekata za period 2018. - 2022. godine:

- Organizacija sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisima kojim se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada
- Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Sali po potrebi
- Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
- Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta
- Izgradnja mini pretovarnih stanica u naseljima Sali i Zverinac
- Izgradnja Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta
- Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada
- Podjela spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama
- Postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad na kućnom pragu
- Podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima
- Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu
- Postavljanje spremnika za biootpad na javnoj površini
- Podjela vrtnih kompostera
- Nabava spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište
- Edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl.)
- Priprema dokumentacije potrebne za dobivanje sredstava od Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
- Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
- Provođenje akcija prikupljanja otpada
- Uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
- Uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada
- Nabava vozila za prikupljanje otpada

10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Tablica - Pregled izvršenja prema Planu za 2022.

Redni broj	*Predviđeno PGO za 2022. god*	*Izvršeno DA/NE/DJELOMIČNO*
1	*Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti*	*DJELOMIČNO*
2	*Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta te uspostava Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta*	*DJELOMIČNO*
3	*Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta*	*DA*
4	*Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada*	*DA*
5	*Podjela spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama*	*DA*
6	*Postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad na kućnom pragu te podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima*	*DA*
7	*Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu*	*DA*
8	*Postavljanje spremnika za biootpad na javnoj površini*	*NE*

OBJAŠNJENJE:

1. Ova je aktivnost zamišljena kao sastavni dio projekta Izgradnja i opremanje RD Brbinj. Ishođena je lokacijska dozvola za gradnju i opremanje reciklažnog dvorišta, a glavni projekt je u pripremi. Ostale aktivnosti koje se provode na području Općine, u čemu Općina participira kroz suradnju s organizacijama civilnog društva i javnim ustanovama su razne radionice s djecom na temu recikliranja i plastike, s volonterima i ronilačkim klubovima provode se akcije čišćenja kopna i podmorja.

2. Sukladno Prostornom planu uređenja Općine Sali (čl. 66), unutar zone gospodarske namjene izvan područja naselja ne može se graditi bez prethodno donesenog Urbanističkog plana uređenja za cjelovitu zonu koji mora odrediti za svaku pojedinu gospodarsku djelatnost:

- vrstu energenta koji se koristi u proizvodnji,
- ugrožavanje krajobraznih i prirodnih vrijednosti,
- učestalost, količine i vrste prometa,
- vrstu i kapacitete potrebite infrastrukture i
- veličinu prostora za planirani zahvat.

Lokacija koja je predviđena za izgradnju reciklažnog dvorišta je u k.o. Brbinj. S obzirom na prethodni postupak prijenosa prava vlasništva nad nekretninom – projektnom lokacijom,

a koji se vodi pred nadležnim ministarstvom (darovanje u korist JLS) potrebno je duže vrijeme da se isti izradi.

3. Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta je riješeno na otoku Zverinac gdje su postavljeni spremnici zapremine 1,5 m3 za staklo, plastiku i metal koji se prazne po potrebi, a za miješani komunalni otpad postavljen je preskontjener zapremnine 5 m 3. U 2021. godini u općini Sali, na području Dugog otoka, uspostavljeno je mobilno reciklažno dvorište. Odlukom Općine Sali mobilno reciklažno dvorište dano je na korištenje i upravljanje komunalnom društvu Mulić d.o.o. Mobilno reciklažno dvorište dolazi do svih mjesta na Dugom otoku na način da se premješta svaka četiri dana. Raspored je objavljen na internetskoj stranici Općine Sali. Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta je financirana sredstvima Kohezijskog fonda u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020, Zaštita okoliša i održivost resursa"

4. Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada je aktivnost koja se provela kroz projekt Fonda za zaštitu okoliša (OP KK).

11. ZAKLJUČAK

Sukladno ZOGO, Općina Sali izvršava svoju obvezu provedbe Plana gospodarenja otpadom u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom te poduzima mjere kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada, te kako bi se što više otpada odvojilo i recikliralo, a broj nepropisnih odlaganja otpada potpuno uklonio.

U pripremi su potrebni akti radi izgradnje reciklažnog dvorišta i novog ugovora s davateljem usluge sakupljanja, odvoza i odlaganja otpada, a kako bi se provele sve mjere radi ostvarivanja ciljeva novog (usklađenog) Plana gospodarenja otpadom općine Sali za razdoblje od 2013. do 2021. godine. Također, Općina Sali planira se prijaviti na najavljene natječaje vezane za gospodarenje otpadom u okvirima svojih financijskih mogućnosti kao i provedbenih kapaciteta službenika.

KLASA: 363-01/23-01/21

URBROJ: 2198/15-01-23-3

U Salima, 11. svibnja 2023.

Općinski načelnik
Zoran Morović

Republika Hrvatska OPĆINA SALI 1 OPĆINSKI NAČELNIK SALI ZADARSKA ŽUPANIJA